

Vit mugu virða politikkin

Tað er í Føroyum sum í Suðuramerika. Politikkur verður uppfataður sum nakað skitið og ótespiligt. Politikarar verða sæddir sum opportunistiskir kraddarar. Tað finst einki uttan illvilji millum fólk.

Tað er alneyðugt, at hesin hugburður verður broyttur. Okkar skipan kann ikki fungera, um fólk ikki virða hana

»Vit hava onki at takka fyrri«, sigur Heri Mohr í Sosialinum friggjadagin. Hann helt tað vera løgið, at Jens Pauli Heinesen skuldi takka tingmonnum fyrri, at teir ikki lögdu MVG á bókur, tí hesir politikkarar hava gjørt so nógv annað, sum er teimum til lítlan sóma.

At Føroya fólk hevur sera lítið at takka teimum monnum og kvinnum fyrri, sum stýrdu okkara landi í áttátíðunum, er sjálvandi rætt.

Virðingin fyrri teimum er heldur ikki stór millum fólk. Sjálvandi ikki.

Virðingin fyrri teimum, sum sita í dag, er heldur ikki stór. Og tað er eisini skiljandi. Støðið á orðaskiftunum millum politikararnar er valla nakrastadni so lágt sum í Føroyum.

Virðingin fyrri sjálvari teirri politisku skipanini er hareftir.

»Politikkur« merkir í dag í hugaheiminum hjá nógvum nakað skitið og korrúpt. Nakað, sum hampulig menniskju ikki takast við.

»Politikarar« eru kraddarar, spekulantar, opportunistar.

Og heta er sjálvandi mest galdandi fyrri ung-fólk. Tey, sum aldrin hava kent annað enn hendan illvilja móti politikarunum. Sum aldrin hava lært – og aldrin hava havt orsök til at hildið – at politikarir stendur á teirra síðu.

Egnað fólk halda seg burtur

Hetta er ein sera álvarsom

støða at vera komin í.

Tí hava fólk ikki virðing fyrri sínum politikarum og síni politisku skipan, so kann skipanin heldur ikki fungera sum hon skal. Einum demokratii tørvar, at fólk virða tað.

Støðan í dag er tann, at nógv ung fólk ikki hætta sær upp í politik, hóast tey hava evni og áhuga. Tey vilja ikki dálka sín persón við tí skitna heitinum »politikari«.

Hetta merkir kortini ikki, at fólk mangla á listanum, tá stillast skal upp til val. Tí okkara politikarar njóta jú gott av nógvum framhjárettindum – ikki minst duplurti lön og órimligari biðlön.

At »politikur« stendur so lágt í metum merkir harafturimóti, at **tey røttu, tey egnaðu** fólkini ikki hætta sær frammat. Tey, sum hava innlit, á-ræði og kenna ábyrgd.

Og tað hevur við sær, at okkara politikur framvegis verður myndaður av teimum minst egnaðu. Kraddarunum, spekulantunum og opportunistunum.

Virðingin minkar, og tey, sum høvdu kunnað økt um virðingina, hætta sær ikki frammat.

Óheppin illvilji

Hetta er støðan í dag. Og tað er lítið, sum bendir á, at hon verður broytt úr erva. Orðaskifti um lög-mansrøðuna herfyri visti t.d., at støðið innan ting-sins gátt framvegis er onki minni enn grátuligt. Tað glógvaði í trimum ella fyra. Ikki meir.

Fólk verða sjálvandi

bæði hørm og ill av at vera vinni tí hetta. Og tað er skiljandi, at vreiðin verður vend móti tí demokratiska valdinum – hóast fólk sjálvi hava valt tað.

Tað er skiljandi, men tað er sera óheppið. Tí vreiðin móti politikarunum verður so nógv dyrkað millum fólk í dag, at tú gerst vælumtøktur, bert tú sigur ella skrivur okkurt ringt um teir – uttan mun til, um tað er rætt ella skeivt.

Men Tá Jens Pauli Heinesen stillisliga loyvir sær at takka teimum fyrri at teir ikki lögdu MVG á bókur, verður hann bein-anvegin hartaður.

Og Heri Mohr ger tað valla tí hann vil hava MVG á bókur. Hann ger tað, tí tað líkasum ikki hóskar til tíðarandan at rósa nokrum politikara fyrri nakað.

Og tað er sjúkt!

Gongdin má vendast

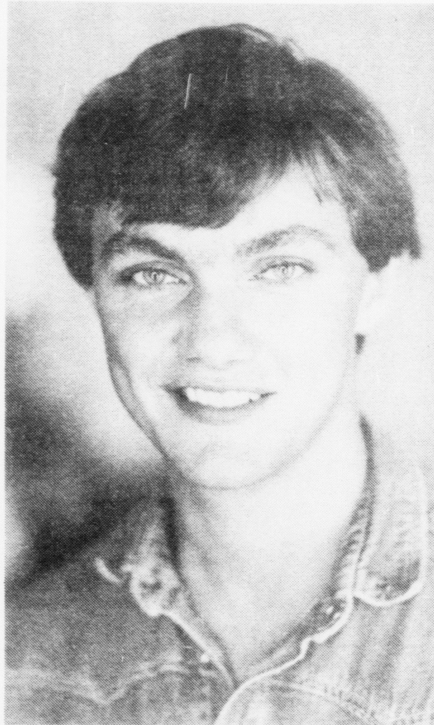
Hesin sjúki hugburður má broytast. Og verður hann ikki broyttur úr erva, má hann broytast úr neðra.

Fólk mugu læra, at politikur er ikki skitin í síni náttúru.

At fáast við politik verður aðrastaðni – og hevur áður verið í Føroyum – roknað sum tað ediligasta av øllum virksemin. Tað er at tæna samfelagnum. Tað er at umseta rættvísi, moral og framskygni til veruligar gerðir, øllum at gagni.

Og tað er, síðst men ikki minst, nakað – sum øll eiga at hava áhuga fyrri og vera við í, so ella so.

At endurreisa hesa

– At fáast við politik er at tæna samfelagnum. Tað er at umseta rættvísi, moral og framskygni til veruligar gerðir. At vit uppfata politik sum nakað skitið – sum nakað, bara kraddarar og opportunistar takast við – er sjúkt. Tað er ein moralsk kreppa, sum ger tað tyngri at loysa tað búskaparlígu

sjónarmið

hugsan um politik átti fyrst og fremst at verið politikaranna uppgáva.

Tá teir ikki gera tað, má tað gerast av fjølmiðlum og vanligum fólk. Og tað gerst m.a. við at sýna áhuga fyrri politiska leikinum. Við at umrøða møgu-leikarnar. Við at hava at politikarunum, tá teir gera nakað skeivt. Og við at rósa teimum fyrri tað, teir gera rætt – sum Jens Pauli gjørdi herfyri.

Øll tey mongu sum eru við til at dyrka illviljan, at útspilla og kasta við runu, tey gera ill verri.

Tað er einki roysni at skelda um tað, sum farið er. Takið er at skapa ein meira positivt anda og virðing kring politikkin. Ikki tann rikna politikkin, men hugtakið politik.

Hevði hetta eydnast, høvdu fleiri bjóðað seg fram at stýrt. Vit høvdu fingið eina neyðuga út-

skifting. Vitug og dugna-ligg fólk høvdu kanska komið framat.

Ikki bara politikarar

Eitt orð sigur, at eitthvørt demokratiskt land fær tað stýri, tað hevur uppbórið. Og soleiðis er, um vit vilja ella ei.

At vit eru endað har vit eru, hava teir sum tóku tær skeivu avgerðirnar sjálvandi fyrst og fremst ábyrgdina av.

Men tey flestu vistu, at vit livdu yvir evni. Vistu, at rokningin fór at verða send komandi ættarliðum.

Tí er tað ikki rætt, at vit skumpa alla ábyrgdina frá okkum, og leggja hana á politikararnar. Og at teir minst at sær komnu politikararnir vilja skumpa hana víðari, og leggja hana á Atla Dam einsamallan, er púra burturvíð.

Ábyrgd hava øll te, sum

vistu, hvussu til stóð.

Sum tigandi góðtøku tað, sum hendið í 80-unum. Og sum við síni atkvøðu løntu teimum politikarum, sum vóru óðastir at byggja, keypa og læna.

Vit hava havt eitt út av lagi vánaligt stýri. Men tað skerst ikki burtur, at vit hava havt tað stýri, vit hava uppbórið at havt.

Hevði tað eydnast at sett hugtakið »politikur« í eitt meira positivt ljós, at skapt størri politiskan áhuga og -virsemi, so er lítið at ivast í, at vit eisini høvdu fingið eitt betri stýri.

Og tá høvdu vit eisini havt uppbórið eitt betri stýri.

So leingi vit uppfata politik sum nakað skitið, og bara dyrka illviljan móti honum, so leingi verður hann verandi skitin. So leingi loysist tann moralska kreppan ikki – og tann búskaparlíga heldur ikki.

Sjúrður Skaale

Sosialurin – fimm ferðir um vikuna!